

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Szegyenfoltok.

Milyen szép jövőről álmodhatnánk, ha valóvá lenne mindaz a sok organizáló s purifikáló hajlandóság, mely községi közéletünkben csirázni akar. Az ébredéssel eltűnő álmokképek volnának tehát azok a közel fekvőnek vélt sikerek, melyekért oly ezültudatos kitartással küzdünk?!

Nem, — az nem lehet! A helyes irányban érvényesülő kitartásnak győzedelmeskedni kell. Ámde, meg van e ez a kitartás? Valljuk be őszintén, hogy nincsen. Buzgalmunkat lelohasztja a a zsidbasztó nehézségek félre ismert, képzelt, avagy fenforgó akadályai és mi lethargiába esünk.

A község egyetemét méltóképpen reprezentáló képviselői közgyűlés, már évek előtt elhatározta, hogy kir. járásbíróság, telekkönyvi hatóság felállítására, község ház építés, piacztér vásárlás, külön anyakönyvi kerület rendszeresítése stb. érdekében, megteszi a szükséges intézkedéseket.

Semmi sem történt. Az ami, esetleg történt; egyértékű a semmivel.

De nem a mulasztásokkal kívánunk ezuttal foglalkozni, hanem azon komolyan hangoztatott nehézséggel, mely a jelzett köztisztviselők rendszeresítésével szemben, elvitázhatatlanul fenforog.

És ez, különösen a járásbíróság felállításánál, főfontosságú kérdés s mint eleve elhárítandó nehézség, jelentkezik. Amíg a jövő méhében rejlő ezen és más köztisztviselők elhelyezésének akadályait vitatjuk, hánjuk-vetjük, elfeledjük, hogy a sokkal közelebb fekvő, már tényleg létező köztisztviselők sincsenek fontosságuknak megfelelő lokalitásban elhelyezve. Ezek a közhivatalok

melyekhez utalva van a község lépten-nyomon; a szolgabírói hivatal és a községi iroda.

A petrosényi járás, vármegyénk legnagyobb kiterjedésű, legnépesebb járása s az élet viszonyok a leggyakrabban utalják a feleket a járási közigazgatás vezetőségéhez. És hol van a szolgabírói hivatal? Petrosény félreeső utcájában, az alsó-kolónián. A helyiség is oly nyomorúságos, hogy semmiképpen sem felel meg a hivatal tekintélyének. Egyik szobában dolgozik a szolgabíró, az iktató-kiadó, a díjok s expedálja a postát a hivatalszolga és ott van az irattár. Ebből lépcsőn jutunk a főszolgabíró dolgozó szobájába, melyet egy ablak vajmi gyéren világít meg.

A főszolgabíró reprezentál. Itt a határszélen számtalanszor felkeresik az országból s külföldről, tekintélyes, s maga-rangu nagyurak, kiknek aligha imponál ez a szegényesen elhelyezett fontos közhivatal.

Szegénytelen állapot, melyen se a főszolgabíró se a vármegye nem tud segíteni, mert nincsen helyiség. És ez a község közérdekeiben is hátrányos. Olyan hivatalban, a hol szóbeli tárgyalások folynak, hárman-négyen, egyszerre nem dolgozhatnak legalább, is háborítlanul nem.

Az új bűnvádi eljárás ismét igen sok teendőt utal a szolgabírói működési körbe. Sokszor hivatalos titkot képező ügyek fordulnak elő s ha a hivatalszolgától felfelé és még a más ügyben várakozófelek, mind egy szobában vannak, nem csak háborgatják, vagy feszélyezik, hanem megakadályozzák egymást a dologban. Az a hivatalhelyiség tehát nem felel meg sem a hivatal tekintélyének, sem a szolgálati teendők ellátásával kapcsolatos igényeknek.

Mit mondjunk a község házáról? Azt mint közhivatali helyiséget bírálunk sem szabad.

Összesen két szobából áll az egész férhelyiség s ebben a két közönséges nagyságú szobában van a jegyző, bíró, helyettesbíró, pénztárnok, segédjegyző, írnok, díjok, kézbesítők, továbbá a községi irattár, anyakönyvi hivatal, a községi bírósági és községi közgyűlési tanácskozási hely. A ki feltételezi, hogy annyi különféle hivatalos teendőt az említett helyiségben el lehet végezni; annak nincsen fogalma a teendőkről s azok természetéről.

A közügyek ellátását tekintve, ez az állapot hátrányos, káros és szintén szegénytelen.

Tekintsük az itteni magánvállalatok irodáit azok mind tisztességesen butorozva, felszerelve és elhelyezve vannak. A posta- és távirda-, valamint a csendőrség, legközelebb palotaszerű épületbe fog elhelyeztetni. Vajon mikor mondhatjuk el ezt az itteni szolgabírói hivatalról és a községi hivatal helyiségekről?

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Lupény, 1900. febr. 23..

Tek. szerkesztőség!

Lupény fejlődését elvitatni nem lehet. Az itteni nagy iparvállalatok, az itteni élénk forgalom indokolják ezt. A haladás mértékével fokozódnak azon igények is, melyeket a községi élet tesz elutasíthatlanná. Lupény vezető férfiai megértették s átértékelték a helyzet parancsoló követelményét és az általuk megindított akciónak eredménye lön; hogy az itteni képviselőtestület felterjesztést intézett a vármegyéhez aziránt, hogy a vulkáni körjegyzőség székhelye Lupénybe helyeztessék át. Ezen törekvést támogatja a körjegyzői körzet községei kö-

„Petrosény és Vidéke” tárczája.

A legelső ború.

Balló Feri türelmetlenül kiáltott inasára, a ki nagy gyorsasággal felugrott a kocsis hátsó ülésére s mereven, megfeszített mellet várt, hogy mit fog csinálni ez a szeszélyes urfi, az ő kis gazdája. Feri pedig kényelmesen elhelyezkedve, a türelmetlenül kapáló lovascskának fülei közé suhintott ostorával, s az fölnyerítve, mint a gondolat repült ki az udvarról, az országútra.

A por magas felhőkben emelkedett a kerekék után; a lovascska nagyokat fújt, de Feri kiméletlenül hajtott tovább, mintha gondolatai elől akarna tovako-esikázni.

Pedig nem. Maga sem tudta, mi érte ma délután, csak azt érzte, hogy beszélni kell vele, megkérlelni. Hiszen olyan csúful megbántotta tegnap, azzal a gyerekes feltékenykedéssel. Jelenetet csinált, úgy, hogy szegény Emma egészen elkeseredett miatta. Sirt bele.

Szóval ki kell békíteni. A szíve parancsolja... No, ki fogja békíteni! Egy félóra alatt benn van a faluban. Bocsanatot fog kérni. Ha nem használ, tele beszél a fejét annak a szőke kis babának; szerelmet vall, míg bele nem fog szédülni. Akkor majd megbocsát. Ismeri már az efféle haragot.

Az inas térdein művésziösen font kosarat dédelgetett, mely a tavasz legpompázóbb virágaival volt megkoszorozva. Nem tudta, mire jó ez a halmaz virág, mintha

bizony lakodalomba vagy leánykérőbe sietne az urfi.

A fiú valamit mormogott; talán a mondani való körül rendezkedett, hogy is kezdjen bele, mit mondjon neki, a mi bocsanatkérés is legyen, s mégse érezze az a gyermek, hogy megalázkodott a lovagja, hogy övé a diadal.

Nem volt sok ideje a gondolkodásra. Az út kanyarulatában elébukkant a zöld lombok közül a ház fehér fala, mely az ő boldogságának a tanyája. Ott laknak Emmájék. Befordult az udvarra. A lovascska megállott. Az ifjú leugrott a kocsiról... alig várta, hogy szemébe nézhesen annak a kis ördögnek, hogy bocsanatot kérhessen tőle...

De mi az? Sehöl senki...

Mit jelent ez a némaság?

Igy fogadják őt, kiért csak a multhéten is majdnem fölvetették a házat, konyhástól, mindenestől... Végre egy szolgálta jött a hátsó épületből.

— Az urak átmentek Várhegyre, szólt a szolgálta — de a kisasszony (és ezt a szót nagyon is hangsúlyozva mondá) a kocsis urfiával itthon van.

— Hol?

— Kifelé mentek a mezei úton virágot szedni.

— Merre felé?

— Itt egyenesen át, felelt a szolgálta, egy kis kapura mutatva, mely széles mezei útra vezetett.

— Mehetek kocsival? — Szólt az ifjú, s feleletet sem várva, felugrott a kocsiba.

— Maga Pali a virágot ott hagyja az ülésen; maga itt fog én reám várakozni.

A fürgő állat most már ostor nélkül is tudta, mi a teendője; megérezte ura szívügyeit, fürgén koczogott

előre a puha gyepes úton. Évek óta nem járt kerék erre felé.

A fű egészen belepte az utat s a mező egy-egy virága is belopódzott a zöld himzésű takaróba, ott virítva egymaga, tarka pompájában, mint a hajnal szürkességét átszelő napsugár...

Mindez nem érdekelte őt.

Meglátta egyik mellék ösvényen a magasra nőt fű és virágok között, a kiért olyan szívszakadva jött. A zajra megfordult a lányka. Elpirult.

A váratlan viszontlátás öröme meglepte.

Nem volt elkészülve arra, hogy ilyen hamar eljön a megbánás órája, mikor a bűnös urfi vezékelve jön bocsanatért.

Kis unokatestvére csak úgy tombol a virágzsüretben, különben is nyolcz éves, ő nem számít.

Jelenléte nem fogja őket zavarni.

Ketten lesznek tehát itt a zöld mezőben, csak a ráboruló ég lesz tanu, melynek kékségében egy-egy felhőfoslány uszik tova, miként a vihartépte szív fájalmának itt-ott felnyúló emlékei.

— Emma! — szólítja meg a lányt minden köszöntés nélkül. A lány ránézett. Már nem volt piros az arca. Komolyan, szinte szigorúan nézett a fiúra, a ki leste a hatást, melyet váratlan jötte okozott.

— Emma! — ismételte az ifjú — tudja mért jöttem?

— Honnan tudnám? Nem látok a lelkébe.

— De én igen a magáéba, onnan mondom, hogy tudja idejövetelem célját.

A leány felkaczagott, megölelte a kis fiút, megforgatta, aztán még hangosabban kacagott:

zül: Kimpolujnyág, Urikány és Felső-Barbatény. Ezek képviselőtestülete szintén Lupénybe kérte a körjegyzőség székhelyét áthelyeztetni.

Azon esetre, ha a felterjesztésnek nem lenne meg a kívánt sikere a nevezett községek el vannak határozva arra is, hogy a vulkáni körjegyzőség körzetéből kiválva, Lupény székhelyül, külön körjegyzőséggé szervezkednek.

Az állami anyakönyvvezetés életbejuttatása óta Lupényben egy segédjegyző, csak nem körjegyzői hatóság és működési körben látta el a közigazgatási teendőket. Belátta tehát a felettes hatóság, hogy a közművelődési és közgazdasági közvetítésének s a belkormányzati teendők ellátásának organizációjával bírjon.

Lupényt földrajzi fekvése, népessége, forgalma, szóval a jó közigazgatásnak szem elől nem téveszthető érdeke, mintegy utalják arra, hogy az állami, törvényhatósági közigazgatás közvetítésének s a belkormányzati teendők ellátásának organizációjával bírjon.

Azon esetre, ha az említett községekkel Lupény külön körjegyzőséggé szerveztetnék: — Vulkán, Parosény és Korojed községekkel, még mindig életképes körjegyzőség lenne. Ha pedig a szervezkedést ily irányban is akadályozná valami köztekintet, — amiről szó sincs —, akkor lehetetlen lesz kitérni a közérdek ama parancsoló követelménye elől, hogy az eddig Lupényben működő sedéjegyző helyettesek át Vulkánba s a körjegyzői székhely Lupényben, a körjegyzőség geográfiai központján, főforgalmu és legnépesebb községében legyen.

Hogy ez egy fillérinyi költségemelkedést sem yonna maga után s megfeleljön a jogos igényeknek, azt szükségtelen bizonyítani.

Rövid idő kérdése, hogy Kimpolujnyág roppant mennyiségű s kitűnő minőségű szentelpeinek kiaknázása fogantatba vétetik s ezzel még több fontos érv indokolja azt, hogy Lupényben a közigazgatási szolgálatnak megfelelő ellátásáról gondoskodás történjék.

Megvagyunk győződve, hogy a felettes hatóság Lupény, Kimpolujnyág, Urikány és Felső-Barbatény községek meggyőzően indokolt kérését teljesíti s Lupény már legközelebb körjegyzői székhely lesz.

r. l.

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Huber Ferenc ezekrász, Petrosénynek közfiszteletben állott régi polgára, sorvasztó, hosszúságos betegség után f. hó 22-én meghalt. F. hó 24-én d. u. 3 órakor nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra a román, kath. egyház szertartása szerint. Nyugodjék békével.

— **Fillérestély.** A f. hó 27-én, hushagyo kedden este 8 órakor a Wagner szálloda nagytermében rendezendő fillérestély rendkívül érdekesnek s így különösen látogatottak.

— **Halál Jenőké, halál.** „Kinevet” — gondolta a fiú — haragszik... Ejj no, fogjunk csak hozzá.

— **Lássá Emma miért tagadja,** hiszen a szeméből látom, hogy éppen arra gondol, a mi engem ide hozott. Nem tudtam egész éjszaka nyugodni, a miért megbántottam.

— **Megbántott...** hagyjuk ezt, szolt a lány komolyan, de komolyságából is jó kedve, mesélkedése su gázott elő.

— **De én lovasnátot akarok kérni,** ... hanem nézze Emma, mindjárt este lesz, jöjjön, üljön fel, aztán itt beszélhetünk tovább.

— **A kis fiút felültette,** segíteni akart a lánynak is, de ő könnyed ugrással megelőzve az első ülésen foglalt helyet. Aztán odaszolt az ifjúnak:

— **En hajtok,** Maga ügyel Jenőkére, hogy ki ne essék.

— **Olyan hidegen,** olyan kimért szavakkal beszélt, hogy Feri megijedt.

— **Valami érzélgő,** komoly jelenetet várt, a minék legalább is a béke szentesítésére okvetlen szükséges esők lesz a vége, s ime ez a vidéki baba tréfát üz vele, vagy komolyan éreztetni akarja felsőbbiségét.

— **Ez már bántotta,** „Jól van”, gondolta — ha úgy akar — majd meglátjuk, meddig tart.

— **Átölelte a kis fiút,** s kezdett neki beszélni szöpet, a mit — nagy szemekkel bámulva a bácsira, hallgatott, bár egy szót sem értett belőle.

— **Értette a lány,** de mintha oda se hallgatna, a lovasnát bízta gattá, aztán dudolni kezdett.

— **gatottnak igérkezik.** A farsangzáró mulatság műsora a következő:

1. „Költő és paraszt.” Nyitány C. T. Brunnertől. Előadják: zongorán négy kézre Varjassy Vilma k. a. és Lányi Béla ur s hegedűn: Bakos József ur.

2. „Hogyan lettem önmagamnak nagypapja.” Gabánytól, vígjónológ, előadja: Rosznyák Géza ur.

3. „Rapsodie.” hegedűszóló Póptól. Előadja: Pán János ur, zongorán kíséri Bruckner Frigyes ur.

4. „Ebed után.” Petőfi Sándortól, szavalja: Sebő Jenő ur.

5. „Afrikai nő.” Meyerbeertől, zongorán négykézre előadják: Benyó Ilon és Kreffly Margit kisasszonyok.

6. „Elvesztett boldogság” női duett, éneklék: Zuleger Józsefné urnó és Nekula Anna k. a., zongorán kíséri: Bruckner F. ur.

7. „Az irodában.” Porzolt K. től. Monolog, előadja: Varjassy Vilma k. a.

8. „Hegedű kettős.” egy hegedűn, részletek a Duduj-bándájából: előadják: Bakos J. és Löwy J. urak.

9. „Ambrus gazda” Petőfitől, szavalja Buzás Vilmos ur.

10. „Rákóczy induló” Liszt F. től, zongorán négykézre előadják: Benyó I. és Kreffly M. urhölgyek.

11. „Karneval gyöngyei” a huszadik század legzsenialisabb hangzerein előadja Andree északsarki Dundi-bándája.

Ezután következik a tánc. Az érdeklődő közönséget figyelmeztetjük, hogy esti 8 óráig megjelenni szükségesnek, minthogy előre lefoglalható helyek nincsenek.

— **A bányatársulat altiszti bálja** f. hó 17-én tartott a Prokopp-féle vendéglőben. Sokan nem voltak, de a megjelentek igen kedélyesen mulattak. A kitűnő zenét a bányatársulat zenekara szolgáltatta.

Ott voltak: Angyel Antalné, Bránszky Jánosné, Ehrenberg Benőné, Földes Józsefné, Fischer Józsefné, Hinkel Gusztávné, Henrich Vityorné, Illes Józsefné, Joanovits Jánosné, Kozsmar Antalné, Karda Jánosné, Lilienthal Gyuláné, Marossy Vinczné, Maesek Ferenczné. Ott: Mátyásné, Papp Sándorné, Peccol Agostóné, Pittner Józsefné, Repaczky Ferenczné, Rosehnal Jánosné, Sárosy Józsefné, Sraif Ferenczné, Szabó Jánosné, Tribus Gyuláné, Fobás Mártonné, Weith Adolfné, Zuleger Józsefné, urnók:

Ehrenberg Miczi, Fischer Anna, Görög Irma, Joanovits Katinka, Kapeza Margit, Pfingstgröf Mariska, Rosehnal Anna, Tribus Vilma, Szucs Kornélia, Ullrich Mariska kisasszonyok.

Felülfizettek: Salgótarjáni k. r. t. petrősenyi bányagazdasága 20, Andreics János, Henrich Victor, Társapénztár 10—10, Mrász János, Vass János, Krausz Sándor, Kendrey Gyula 3—3, Berger Adolf, Grausam Károly, Kendrey Pál, Keri Péter, Marek Mór, Pap Sándor, Schreiner József, Szűcs Simon, Scholtész József, Tribus Gyula, Tuschák Kálmán, Váradi Vilmos, ifj. Zuleger József 2—2, Dobrolánszky Károly, Ehrenberg Gyula, Illes N., Joanovits János, Kekel Jakab, Kekel József, Kohn Samu, Marossy Vince, Nagy Ferenc, Ott Mátyás, Peccol Antal, Rozehnal János, Sárosy József, Stark János, Szabó N., Tribus Vilma, Tóbiás Márton 1—1 koronát és Weber János 60 fillért.

Nem tetszett a fiú nyakassága. Valami olyan forma kezdett a lelkében forrni, a mi bosszúság, egy kis harag vegyülete, átjárva attól az érzéstől, a mi a megretíróldó ferít éppen úgy elűti, mint a nyakaskodót.

Nem volt egészen tisztában, miért hallgatott el az ő ideálja oly egyszerre.

Mindenik leste, mit gondol a másik? mindenik ott kutatóan a másik szívének titkai között. Mély esend.

— **A mezei ut kétfelé válik.** Egyik megkerülve a gazdasághoz tartozó földeket, szépen belevezet a park előtt elfutó országúthoz, — haza. A másik ut éppen ellenkezőleg.

A lány már unta a hallgatást. Mindjárt megszólal az urfi, — gondolta — várjunk csak.

Hirtelen jobbra rántja a gyeplőt, osterával oldalba esippent a lovat, s mint ha üldözne valaki, rohan a kocsis az úton, mely nem hazafelé visz.

A nap már lement. A szürkület a mező zöld takaróját kezdé komor sötétre festeni. A lo még gyorsabban íget, de egyetlen hang nem halható. Feri gondolta majd megfordul ha kedve lesz. A lány várta: mikor fog szólni ez a makiacs fiú, hogy megforduljon. Már engedett volna. Kezdett beszélni a fiúskának:

— **Jól ilsz Jenőké?** Vigyázz, ki ne essél... ügyelsz-e a virágra?

A fueska semmire sem ügyelt, a mit mondott mert kutyaugatást hallott, hátrafordult és merően nézett bele a szürkiségbe. Egyszerre csak kivált a kutya alakja, Jenő megismerte s elküldte magát.

— **Vörheny Lupényben.** Lupényben a gyermekek között járványosan lépett fel a vörheny (sarlach) s nagy aggodalmat okoz, hogy a körorvos csak ritkán jelenik meg a községben.

— **Roncsolt hulla a vasuton.** F. hó 18-án a Petrosényből Lupénybe indult személy vonat az a. b. iskronyi állomáson fölül 300 méternyre elgázolt s szét roncsolt egy éltés nőt és felső testrészt derékban le szakítva tovább hureztáta még 40—50 méternyre. A szereresétlen nő siket-néma volt s már vagy 15 év óta ott tartózkodott Iszkronyban egyik-másik jószívű lakosnál, leginkább Merazzy vendéglősnél, ki szájalomból élemezte s ruházta. Kiletét nem tudta s ma sem tudja senki. Hogyan került a vonat elé s haláláért terhel-e valakit mulasztás, vagy szándékosság, azt sem állapíthatja meg a rendőri és fenyítővizsgálat. Roncsolt tagjait összerakva lefénképezette a szolgabírói hivatal esetleges agnoszkálás végett.

— **Műkedvelők színi előadása Lupényben.** A felsőszilvgyi gör. kath. tanítók 1900 évi márczius hó 4-én Lupényben a „közponi” vendéglőben jótékony célú színi előadást rendeznek. Belépti díj: I. hely 2 korona, II. hely 1 kor, 60 fillér, III. hely 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. A tisztajövdelem a lupényi gör. kath. iskola javára fog fordíttatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirtapilag nyugtáztatnak. Előadás után tánc. Műsor: 1. „Az egyenes ut” vígjáték egy felvonásban Kotzebutól, románra fordította: Darabant. 2. „Kereskedő és por” párbeszéd. 3. „A patkánymerég” vígjáték egy felvonás. Irta Pop Antal. 4. Magyar és német szavaltok. A gör. katholicusok farsangjának bezárására rendezett ezen érdekes estélyre nagyban folynak az előkészületek.

— **Öngyilkos jelölt.** Baroj Samu petrősenyi lakos, bányász, — mint sokszor, — f. hó 18-án is mulatott a koresmában s felesége ezért, — mint sokszor, — ekkor is csinált egy kis családi jelenetet. Anyira elkeserítette ez Baroj Samut, hogy hazament, egy dinamitpatron kancsát meggyújtotta s a robbanó töltényre fektűt. A gyújtózsínor sísterege égett s Baroj, halálmevetéssel várta a robbanást, mely az életkeserveitől örökre megszabadítja. De mégis meborzadt a halál gondolatától, hirtelen felugrott s szaladni akart, de ebben a pillanatban felrobbant a dinamit s egyik lábáról a ruhát, bőrt és húst egy letépte, hogy csak a felés allászár-csontok maradtak minden lágy résztől úgy lefőszítva, mintha a csontok meg volnaak szarítva. Azonkívül egyik oldalán is súlyos sérülést szenvedett a szerencsétlen ember, kit a társulati kórházban gyógykezelnek, de életbemaradásához nines remény.

— **Javitják a petrillai utat.** Legutóbb említettük, hogy milyen mizerábilis állapotban van a petrillai út. Most már nagy munkaerővel javítják, vastag kőréteggel burkolják. Inkább helyén lett volna ezt az ősszel megeselekedni, vagy még a nyáron, de jobb későn is, mint soha.

— **Hektor, Hektor...**

Erre mindketten hátra néztek s már láthatták a mindinkább kibontakozó kocsis körvonalait, mely Emma szüleit hozta haza felé.

A lányka felkiáltott. Csak most kezdett eszmélni, hogy is jöhetett ilyenkor kocsikázni Ferivel... Istenem, mit szólnak hozzá a mainák!

A gyeplőt két felé is rángatta; nem tudta, mit csináljon, merre menjen; végre a lo felig visszaforduloban, megállott. A lány a fiura nézett minthakérdezné: merre, menjen?

Az ifju megértette. Hirtelen fellállott, oda hajolt az első üléshez közel hozzá.

Ilyen közel soha sem volt... az esti szellő a lány haját arczába, szemébe vágta, ő két felől a lány két kezét gyeplőtől megfogta s visszafordította a kocsit, szembe az öregék hintójához, — miközben szendélyesen megeselekedte a lányt.

— **Haragszik? Megbocsát...?**

Haragszom — felelt a lányka, de ebben az egy szoban benne volt pajzán szerelmének összes varázsa, szenvedélye és az ő végtelen boldogsága.

— **Petrosényi vélekedések.**

A ki korán kel... ráfogják, hogy elfelejtett lefeküdni.

A ki másnak vermet ás... az a petrősenyi esatornákat készítette.

— **Jobb reggel valamit inni:** mint egész nap semmit.

No, lássa!

— **Garázdálkodó hercules.** Szébb napokat ért nem régen Pohr Albert sziléziai atléta. Birkózott és győzött csodás erőmutatványokért tapsolták s még is megunta a dicsőséget és idejött Petrosénybe. beállt szerahojnak s a barátok szokása szerint alaposan be-berugott. Nyenkor aztán garázdálkodott, féktelenkedett. F. hó 18-án délután a főútczán olyan botrányt csinált, hogy az ad hoc improvizált helyi rendőrség beavatkozását kiharvta. Áron beakarta kisérni, de ellenszegült. — maga mellé vett tehát négy szerahojt s azok segélyével sikerült léfielelni a hatalmas erejű embert s kis kocsiá téve as utca népének gyönyörűségére bevonszolni a börtönbe. Másnap a szolgabíróság eltolonczoltatta illetőségi helyére Sziléziába. Azzal vigasztalta magát, hogy otthon ismét ünnepelelt művész lesz belőle.

— **A hol a vevők jubilálnak.** Mult évben ünnepelte meg Mauthner Ödön, esász. és kir. udvari szállító magkereskedése Budapesten fenállásának 25-ik évfordulóját. Az idén megjelent magárjegyzékében, mely a gazdaközönségnek, egyszersmind szakavatott utmutatóul is szolgál — látható, hogy vevőinek nagy része mint a napokban százként beérkező elismerő és dícsérő levelek igazolják. jubilál. Nagy dolg ez most mikor amerikai here és más alárendelt minőségű magokkal árasztják el a magyar gazdákat. Különben is általános ismert, hogy Mauthner Ödön az egyedüli czég, melyhez föltétlen bizalommal fordulhat minden gazda és minden kertészkedő. Évtizedek óta majdnem az összes osztrák és magyar uradalmak, élén a népszerű József főherczeg Ó fenségével, 20—25 év óta állandóan Mauthnernél fedezik magszükségletüket. De nem csak a nagy uradalmak és mintagazdaságok, hanem hazánk nagy és kis gazdáinak, kertészkedőinek zöme is Mauthner világhírű üzletének állandó vevője.

— **A munkások betegsegítő pénztárai.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszterünk a vidéki betegsegítő pénztárak központi bizottságához rendeletet intézett, a melyben kijelenti, hogy a munkások betegsegítő pénztárai helyzetben okvetlen segíteni akar. E czélból az előkészítő munkálatokat, — a vidéki kerületi pénztárak javaslataira kiváló figyelemmel — már be is tejezte a miniszter és intézkedett, hogy a külföldi minták behatóan tanulmányoztassanak. A reformjavaslatot, a miniszter a legközelebbi jövőre helyezi kilátásba.

— **A „Magyar szó”** című politikai napilap pályafutásának első havában immár meghódította a magyar olvasóközönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberalizmusnak s kíméletlen ostorozója a liberalizmus köpenyébe bujt reakciónak. Bátor és szókimondó megmondja az igazat fölfelé és lefelé egyaránt. Partoktól teljesen függetlenül irányítója egyedül a Jegtisztább, szabadelvűség. Politikai czikkeit a legényesebb tollu publicisták, tárczáit pedig a magyar belletrisztika elismert kitűnősegei írják. Vidéki és külföldi tudósítói kara révén gyors és megbízható értesüléseket közöl s minden közleményének az aktualitás, eredetiség és érdekesség ad a napibecsü dolgok közül magasan kiemelendő értéket. Meltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó”-ban friss, változatos, eleven tollal megírt érdekes újságot kapott, mely újság külső beosztásában is lerázta megárol a rég megunt sablonok nyágét. Nagy és becses erő, munkájában buzditása az a hatalmas közönség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jelöl annak, hogy szavát megértette s az lelkeben visszhangra talált. A „Magyar Szó” előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A „Magyar Szó” kiadóhivatala Budapesten. Sarkantus-utca 3. szám alatt van.

— **Mesterséges szén.** Mannheim városban egy német feltaláló mesterséges uton olyan szénét állít elő, mely — szerinte — föltűlmutlja minden tekintetben a kőszénét. Fölből állítja elő a szén bizonyos alkotrészekkel keverve s egy métermássa csak 18 krajczárba kerül. Aki akarja higgye el. Olyan találmány lesz ez is mint a kecskeméti ezimádláé, aki hamis négy krajczárosokat készített s minden darab tíz krajczárjába került. Azon anyagból, melyet a földaláló a földdel vegyít, egy métermássa 5 frba kerül s azon anyagból — melynek előállítását a feltaláló titka és senkinek el nem árulja — csak 15 százaléket kever a földdel és ez a keverék sokkal erősebb tüzet ad és sokkal tartósabb, mint a természetes és legjobb kőszén. Így ismerteti korszakalkoto találmányát a tudós német.

— **Köszönet és hála.** Boldogult férjem halálával, engem és mélyen szomorodott családomat ért veszteség fölötti bánatunkat Petrosény nemes lelkiületi közönségének részvéte oly módon gyekezett nyhiteni, hogy azt soha meg nem halálhatjuk. Az ég áldása legyen jutalmuk, teljesüljön azon forró ohajtásunk, hog őket és szeretteiket óvja meg az Isten minden csapástól.

Különösen hálával adózunk Wagner Gyuláné és Kozák Györgyné urnőknük azon kegyességükért, melynek oly lekötélező módon adott ezen szomorú alkalommal kifejezést. Petrosény 1000. febr. 24. A lesújtott család nevében: Özy. Huber Ferenczné.

Különfélék.

× **A munka értéke.** Egy amerikai újság így állapítja meg a különféle munkák pénzértékét: Tennison egy üres papírlapra verset ír s a papír egyszerre 65.000 dollárt ér. Ez a lángész. Vanderbilt csak néhány szót ír rá és a papír ötmillió dollár. Ez a töke. Az amerikai kormány néhány sort nyomtat rá s azt mondja, hogy husz dollárt ér. Ez a pénz. Egy mekanikus egy öt dollár értékű acélból ezer dollár ára órárugót készít. Ez az ügyesség. A kereskedő egy öt cent értékű árut egy dollárért ad el. Ez üzlet. Egy urhölgy 27 dollárt fizet olyan kalapért, a melyet másutt 75 centért megkaphatna. Ez az örültség. A munkás tíz óra hoztat nehéz követeket hord és egy dollárt kap érte. Ez a közönséges munka.

× **Méhészek és gazdák figyelmébe!** Az „Országos Méhészeti egyesület” az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Ingyen, tehát minden díjazás vagy provisió nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeiket (a mult 1893. évben közel 1000 métermássa eladását közvetítette); jó és igen olcsó méhkaparákat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindenféle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanáccsal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakközlönyét ingyen és bérmentve megküldi. Mindezt az egyesületi tagok csupán évi 4 korona tagsági díjat fizetnek. Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez. Budapest, IX. „Köztelek” czimzandók.

× **Jéggyár a melényzsebben.** Ma már nélkülözhetlen a jég. Különösen tapasztaljuk ezt akkor, ha enyhé tel van s nem lehet a jégvermeket megföltetni. A mult évben távol vidékről vasuton szállították a jeget a fővárosba s más nagyobb városokba. Sörgyárak, ezukrázok, vendéglősök, kórházak, mészárosok stb. nem nélkülözhetik a jeget, a nyári hónapokban. A tudomány segített az esetleges jéghiány pótlásán, még pedig akként, hogy igen olcsón s bármikor előállítható a jég. Sterne ezen újabb találmányát sodornak nevezte el. A sodor nem egyéb, mint a folyékony szénsav új kereskedelmi alakja, melyet oly olcsón sikerült előállítania, hogy azt a kis boltokban is úgy árulják, mint a gyufát kis dobozokban, melyek mindegyikében 10 drb. gyűszű nagyságu vasasó van s ezek mindegyikében két és fél gramm sodor. Sterne olyan erőre készíti a sodor hűvelveket, hogy azok 200 légköri nyomásnak ellenállnak és praktikus találmányának kiaknázására már gyár is alakult. Egy kis skatulyában 23 gramm sodor van és ennyinek az ára mindenestől 12 fillér. A folyékony szén-sav ama tulajdonsága alapján, hogy mikor gyorsan elpárolog 70 fok hidegre hűl le s így nem csak a lakásokat s egyéb helyiségeket lehet lehűteni, hanem a víz is gyorsan jéggé fagyasztható. Ruder Jakabnak mai lapunkban foglalt erre vonatkozó hirdetményére felhívjuk a közönség figyelmét.

CSARNOK.

Az elveszett én.

Komoly eset, tudományosan tárgyalják. Gwyn Robert cambridgei diák elszokta veszíteni az énjét.

Már kétszer vonta magára a nyilvánosság figyelmét az eltűnésével. Egyszer eltűnt és tizenhat napig nem tudtak róla.

Hogy továbbra is el nem maradt, ez csak a véletlenségnek köszönhető.

London közelében egy kávéházban ült egy fiatal ember, újságot olvasott. Egyszer csak azzal vonta magára a körülötte levők figyelmét, hogy így kiáltott fel:

— Hopp! Ez én vagyok!

Csakugyan ő volt, Gwyn, az eltűnt, a ki olvasta az újságban az eltűnésről szóló hírt és akkor egyben az énjét is megtalálta.

Más alkalommal az utcán vesztette el az emlé-

kezőtehetségét úgy, hogy nem jutott eszébe a saját énje. A legközelebbi fogadóban szállott meg, a hol egyébként teljesen normálisan viselte magát.

Az újságok megint hozzá segítettek az énje megtalálásához s azután haza ment. Akkor a baját szellemi megerőltetésnek tulajdonították. Nemi üdülés után hozzá fogott megint tanulmányaihoz, de a mult hónapban megint eltűnt.

En is elvesztettem magam a mult héten és csak nehezen tudtam magamra akadni.

Előre kijelentem, hogy ezt a községi eljáráság okozta ama böles intézkedésével, hogy este 10 órakor olyan sötétség van az utcákon: a milyen ráborult a tájra.

Tehát pokoli sötétség volt.

Hogy a pokolban milyen sötétség van, azt nem tudom, de hogy Petrosény főútczáján az orromig se láttam, azt úgy éjjeltájban már sokszor tapasztaltam, midőn hírgyűjtő önmegbizásonat végezve haza mentem.

A Bukarest-szállodából kijövet, elindultam haza felé. Sűrű köd ereszkedett a még sűrűbb sötétségre.

Tájékozni tudván magamat, óvatos léptekkel haladtam szép csendesen, midőn egyik lábam térdig belesüllyedt a kövezetbe. Lehajlok, tapogatom, hát egy sárkupacz volt, melyet az utról kaptak le hetekke-előbb, — abba süllyedtem. Két kézzel megragadtam a lábamat s kihúztam. Igen ám, de most már azt nem tudtam, hogy merre menjek. Eltévesztettem az irányt. Sehol egy fény-sugár, egy ház, vagy tárgy sem volt látható. Tájékozatlanul csak egy gondolomra indultam meg s pár lépést téve a másik lábam süllyedt egy másik sárkupaczba. Azt is kivonszoltam. Azt tudtam, hogy Petrosény kövezett főútczájának központján a Bukarest-szállodától 10—15 lépéssnyire vagyok, mert onnan jöttem ki s ennyi lépést tettem. Visszamentem volna a vendéglőbe, de azt is elnyelte a sötétség, nem találtam Tapogatózom jobbra, — balra s óvatosan megyek tovább, a véletlenre bízva magamat.

Hatalmas emberalak homályos körvonala bontakozik ki közvetlenül az orrom előtt. Rákíáltak:

— Ki az? Mit akar?

Nem szól mozdulatlanul áll előttem.

Embértől még soha sem hátráltam — gondolám — s ezzel is szembeállok és erősen megragadom, hogy félrelökjem az utamból.

Egy korhadt faoszlop volt.

Körül tapogatom s elkezdek gondolkozni.

... Hol lehetek én? A vendéglőtől 10—20 lépéssnyire nem láttam én soha és semmi irányban oszlopot. Legalább nem emlékezem rá. Óvatosan tapogatódva indulok tovább, egy egy palacz sziklabort szorongatva a kezemben.

Alig teszek pár lépést, az egyik sziklaboros üveg esőrómpólve hull ki a kezemből. Önkéntelenül utána kapok a másik kezemmel s a másik palaczkot is összetöröm. Tapogatóz utján meggyőződtem, hogy valami kősziklához ütődtek az üvegek.

Az alkalmi ajándéknak szánt borral tehát leszámoltam, de azzal nem voltam tisztában, hogy én hová lettem! Nem találtam magamat sehol. Sziklabarlangba, vagy hová tévedtem?

A főútczán kőszikla nincsen tudtommal. Tovább tapogatózva meggyőződtem, hogy törtő-rakás van előttem.

Erről sem tudok semmit, holott naponként többször szoktam a főútcza azon táján járni, a hol lennem kell. Feltekintek az ég felé, néztem jobbra, balra, ... koromsötétség mindenütt. Frány változtatva, tapogatódva haladtam tovább s pár lépést téve egy falba ütköztem. Tapogatom s kezembe akad a háztető.

Olyan házat Petrosény főútczáján nem ismerek, melynek a tetejét elérem. Ismét elkezdtem gondolkozni a föltött, hogy tulajdonképpen hol is lehetek. Józan voltam, hiszen én nem szoktam berogni. Az ördögök üznek velem gonosz tréfát, vagy csakugyan elvesztettem magamat. A ház falát választottam Ariadne fonálak s alig tettem pár lépést, a ház sarkához értem. Ismét szénémzetem s a magasból hullvány világosság tör át a sűrű ködön s még sűrűbb sötétségen. A Bukarest-szálloda emeletén valamelyik vendég gyertyát gyújtott s így tudtam meg, hogy a szemközti lévő mészárszék udvarában tévedtem. Ekkor már tudtam magamat orientálni. Elindultam a járdán haza felé.

Neszt halottam a közelemben. Megálltam. Félgyöngve, félgyöngve megszólított valaki:

— Ha Istent ismer, segítsen rajtam különben itt veszek el.

Ismét egy ember, a ki elvesztette énjét.

— Ki az? kérdem résztvevőleg.

— Nem tudom, hogy most ki vagyok, de nappal én kezelném a lámpákat s éjjel meg Itt elakadt a szava.

— No, ezt utól érte a Nemezis — gondolám magamban, de segíteni kell rajta, ha lehet.

— Hát hol van atyafi?

— Nem tudom! Azt hiszem, hogy valami árokban vagy csatornában.

— Jöjjön ki.

— Nem bírok, bele szorultam s derékig vízben vagyok s félig megfagyva.

— Van-e gyufája?

— Van, felelé.

— Gyujtson meg egy szál gyufát.

— Megpróbálom, ha kibirnom venni a lajbi zsebéből. És kivette, mert meggyújtott egy szálát.

Oda mentem, elvettem tőle az egész paklit s meggyújtottam még egy gyufát, megfogtam s kihúztam a holdgatalant abból a csatornából, mely Petrosény főutcáján, legnagyobb forgalmu helyén, három uteza ösz-szeszőgélésénél van a községháza előtt.

Megtaláltam tehát magamat, megtaláltam a lámpakezelő-éjjeli őr, megállapítottam, hogy a műtról lekapart sárkupacokat nem hordják el, igazolhatom, hogy a főutca közepén bele lehet fullni a csatornába. Csak egyet nem találtam: világoasságot.

Legujabb Dankó nóták.

Ugy elmegyek hirt se hallasz felőlem . . .

Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét szerző Dankó Pista.

Ugy el megyek hirt se hallasz felőlem,
Párja vesztett gerlicze lesz belőlem,
Elszálllok a zöld erdőbe zokogva,
Fészket rakok egy leveles,
Sűrű, sötét bokorba.

A zöld erdőt tele sírom, síratom,
Fűnek-fűnek elmondom a bánatom,
A madarak bus dalom el danolják,
Éjjel-nappal velem együtt
Szomoruan danolják.

Jaj de szomoruan szól a hegedű . . .

Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét szerző Dankó Pista.

Jaj de szomoruan szól a hegedű;
Ez az élet jaj de nagyon keserű.
Borult az ég beborult már felettem,
Az hagyott el, a kit régen szerettem.

Nem csörög a patak régen befagyott,
Nem szeret a rózsám, régen elhagyott.
Nála nélkül élni jaj de siralmas,
Az Isten se legyen neki irgalmas.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek
kitűnő s legjobban **raKtározott**

„Transsylvania“ s „Goliát“-Maláta

SÖRÖKET;

legjobb minőségű **erdélyi**

BOROKAT;

a legtisztább s legkitűnőbb

RUMOKAT;

Gr. Csáky-féle

COCNACOT;

Dr. Mamper féle **Gyomorerősítőt** és mindenféle

LIQUEURÖKET;

ugyszintén József főherczeg Szt. Margit szigeti

Margit, Matild és Baross forrás

ÁSVÁNYVIZEKET,

nemkülömben Sterne szenzációs új találmányát a

SODORT,

mely folyékony szénsavval pár perc alatt pezsgőt, szodavizet s. t. b. előállítani s a helyiségeket lehűteni lehet a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlani.

Kiváló tisztelettel;

Ruder Jakab.

Petrosény.

CZIPÉSZ

üzlet.

Van szerencsém Petrosény és Vidéke
n. é. közönségének becses tudomására
hozni, hogy **1900. JANUÁR 1-TŐL**

Bukarest szállodával szemben

czipész-üzletet

nyitottam.

A legjutányosabb árak mellett a legdivatosabb és legtartósabb **női-, férfi és gyermek lábbeliket** a legpontosabban s felelősség mellett elkészítem.

A lábak, valamint más tagok eszúzos bántalmait és egyéb fájdalmaitál kiváló jó hatásának bizonyult **villamos betéteket** a czipők vagy eszizmákba igen jutányosan alkalmazom.

Ezen betétek nálam megtekinthetők.

Készleges szolgálatomat felajánlva a n. é. közönség kegyes pártolását kérem

kiváló tisztelettel:

Berkovics Ignác,

CZIPÉSZ.

2—6

URI DIVAT.

A legelegánsabb és legkitűnőbb minőségű **uri ruhakelmék** a jelen és a legközelebbi évadra megérkezvén, kirakatomban és üzletemben megtekinthetők.

Miért is bátorkodom Petrosény és vidéke intelligens uri közönségét a legujabb divatu szövetek dús választékával felszerelt kelmekészletem megismerlésére és az esetleges

ruhaszükséglet szives megrendelésére tisztelettel felkérni.

A legfokozottabb igényeket is kielégítő gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról a legelőnyösebb feltételek mellett kezeskedve vagyok,

Egy jól nevelt FIU 13—14 éves tanoncuzl azonnal felvétetik.

3—6

kiváló tisztelettel:

MANNHEIM F.

Petrosény, főutca.